

I. De Taak1. De arbeid.

De arbeidersklasse van de wereld staat in deze tijden voor de noodzaak, zelf de produktie, de arbeid ter voorziening in alle levensbehoeften, in haar hand te nemen. Deze zware en moeilijke taak zal zij des te beter, met minder offers en tegenlagen, volbrengen, naarmate zij de vraagstukken beter onder de voegen heeft gezien, wezen en samenstel van de maatschappij beter kent.

De grondslag van onze tegenwoordige maatschappij is georganiseerde arbeid. Organisatie is opgelegd door de moderne techniek, de groote machines. Deze kunnen alleen gebruikt worden in groot verband, in grootbedrijf. Ze kunnen niet door één man bediend worden; hun samenstel eischt samenwerking van groote personen in georganiseerd verband. De ontwikkeling der techniek

x ~~van klein werktuig tot steeds volmaakter machines heeft de groei der bedrijven bewerkt. Hoewel produkt van de menschen zelf is zij een van buiten gegeven, bestaande macht, die niet weerstaan kan worden.~~
 Wel wordt het kleine werktuig nog gebruikt en zijn de kleinbedrijven nog talrijk; maar in de massa van de produktie spelen zij nauwelijks meer een rol. ^{de techniek}

Elk bedrijf is een organisatie van krachten, doede en levende, van werktuigen zoowel als van menschen. Deze is wel opgelegd door de techniek, maar wordt toch in den grond bepaald door het doel waartoe de arbeid moet dienen. Het doel is primair, staat voorop; de techniek bepaalt dan door welke middelen dit doel is te bereiken.

x Onder het kapitalisme is het doel winst voor het kapitaal te maken. Niet voorziening in de levensbehoeften van de maatschappij. Dit is ook wel doel, maar toevallig, in zoverre alleen daardoor het winstmaken mogelijk is. Want alleen ^{dat} door levensbehoeften voor de maatschappij ^{worden} geproduceerd kunnen, in het algemeen genomen, de produkten verkocht worden; en dan alleen komt er winst. Maar de byzondere vormen ~~worden~~ zoals het maken van nuttelooze dure luxe